

Renata Tebaldí o frekvencii 432 Hz

„Čo ma znepokojuje – a tento problém sa naplno prejavil najmä pri spievaní - je to, že dnes sú všetci speváci konfrontovaní s príliš vysokým diapasonom. Nemalo by sa ísť nad 440, ale existuje veľa orchestrov, ktoré začínajú na 443 a prichádzajú dokonca až na 450. Dirigenti urobia všetko pre to, aby získali dokonalejšiu sonoritu. Pokiaľ ide o Taliansko, orchester vo Florencii má najvyšší diapason zo všetkých. Dimitri Mitropoulos to uložil, keď tam viedol Elektru. To je dôvod, prečo skutočné kontraalty a basy už neexistujú: kvôli obrovskému nárastu diapazónu sú všetky hlasy stiahnuté. Aby sme sa vrátili k II. inovátorovi vo Florencii, objavilo sa okázalé oznámenie, že aspoň Carlo Cossutta bude spievať „Di quella pira“ v pôvodnom kľúči napísanom Verdim a nie vo vyššej verzii, ktorá sa stala tradičnou so všetkými tenoristami. Pravda je taká, že Verdiho hudba začala znieť na vyšších tónoch!

Zmyselnosť, ktorá prevládala vo všetkých Wagnerových dielach, už neexistuje. Prečo tento skladateľ napísal toľko F-ostrých nástupov na začiatku svojich skóre? Veľmi dobre vedel, aký účinok chce dosiahnuť. Tie nástroje, na ktorých sa vtedy hrávalo, už viac neexistujú. Vznikli mnohé problémy ladené na 432Hz- gongy, zvončeky, všetky špeciálne hudobné nástroje, všetky museli byť znovu upravené alebo vyrobené k vyššiemu ladeniu. Diapasón by mal byť všade rovnaký a Serafin, ktorý videl veľmi jasne, urobil čo najviac sa dá a poukázal aké je dôležité toto hľadisko na kongrese, ktorý sa konal vo Veľkej Británii. Stále sa však líši ladenie od jedného orchestra k druhému. Ako budú hlasy odolávať? Každý deň vidíme sľubných spevákov, ktorí sa sami ničia. Malo by začať obdobie štrajkov, všetci speváci by sa mali zorganizovať, odmietnuť otvoriť ústa a povedať dost. Nie je potrebné veľa inteligencie, aby sme predpovedali, že bude potrebné urobiť veľký krok späť. Všetko sa zastaví, a potom musí existovať nový návrat k tomu pôvodnému a nové znovunájdenie vecí.“